

Lærervejledning til emne- og arbejdsark

Emne- og arbejdsarket er tænkt som baggrundsmateriale for deltagelse i Det Nationalhistorisk Museum på Frederiksborgs historiekonkurrence i 2019, *Historiedyst Dannebrog – 800 år*. Klassen skal sammen producere en kreativ fortolkning af Dannebrog's himmelfald i 1219. Materialet berører samtidig emner som historiebrug, kildearbejde og litterære genrer. Derudover kan man med fordel trække på danskfagets analyseværktøjer og på elevernes viden indenfor religion.

Emne- og arbejdsarket er vejledende, og andre emner, tematikker og litteratur kan med fordel inddrages.

Tema 1: Hvad ved I allerede?

Formålet her er at aktivere elevernes forhåndsviden omkring Dannebrog og myten omkring himmelfaldet. Udover at etablere et fælles udgangspunkt for klassen, er det interessante i øvelsen ligeledes at undersøge fra hvilke kilder og medier eleverne har deres viden fra. Kommer den fra historier fra familie eller venner? Fra skolen? Fra medier? Eller måske fra sociale medier i forbindelse med jubilæet d. 15. juni 2019?

Yderligere anbefales det at man her også berører hvordan og ved hvilke lejligheder eleverne bruger Dannebrog i dag, for at skabe en samtidig kontekst til resten af materialet.

Tema 2: Introduktion til korstogene i Østersøen

Formålet her er at skabe en grundviden om korstogstanken, som eleverne kan relatere til, når de forstå de senere fortællinger om Dannebrog.

Samtidig er det også her at eleverne bliver præsenteret for munken Henrik af Livland, hos hvem vi har de tidligste beretninger om slaget ved Lyndanisse, men uden nogen fortælling et flag der faldt ned fra himlen. Vi har i materialet ikke medtaget direkte kildestykker fra denne beretning, men en engelsk oversættelse findes i *The Chronicle of Henry of Livonia* (2003) af James Brundage.

Tema 3: Da Dannebrog faldt ned

Her bliver eleverne præsenteret for de første afbildninger af et flag med kors der tilhører den danske kongemagt. Pointen er netop her at det høj grad er kongens flag, modsat næste afsnit hvor flaget bliver brugt af folket som en del af en national vækkelse.

Derudover præsenteres eleverne for tre beretninger som alle fortæller om Dannebrog's himmelfald. Beretningerne er sat op kronologisk, og sammenligningen mellem de tre beretninger skal medvirke til at skabe en forståelse for hvordan en historie kan udvikle sig. Få evt. eleverne til at se på hvilken en af kilderne stemmer, der mest overens med den historie vi kender i dag.

Tema 4: Den nationale vækkelse og folkets flag

Dette afsnit tager tråden op fra forrige afsnit omkring Dannebrog som kongemagtens flag og udfolder overgangen til folkets flag. Arbejdsspørgsmålene skal lede eleverne hen på at Dannebrog især bliver bragt frem via kunsten og poesien. Digtet forbinder flaget med den danske historie og landets rige maritime traditioner. Interessant er det Ingemann tager fortællingen om Dannebrog fremkomst frem. En fortælling, der ellers ikke har været genstand for megen omtale gennem 1700-tallet. Lorentzen tog ligeledes i 1809 temaet op, og malede det maleri, der frem til i dag har været den mest kendte fremstilling af legenden omkring Dannebrog himmelfald.

Flaget bliver et symbol for national vækkelse og David Monies værk er taget med som en klar skildring af dette. Som supplement kan man vise historiemaleriet *Soldaternes Hjemkomst* af Otto Bache (1894), hvor Dannebrog også i høj grad bliver benyttet til at udvise den festlige stemning.

Tema 5: 700-års jubilæet og forventningen om genforeningen med Slesvig

Her bliver eleverne introduceret til nederlagsstemningen efter krigen i 1864, men som er medvirkende til at styrke Dannebrog som symbol for det nationale fællesskab. Derudover præsenteres eleverne for 700-års jubilæet for himmelfaldet, og hvordan flaget blev brugt i forbindelse med Genforeningen i 1920. Emnearket stopper ved denne markering og leder nu til inspiration til den kreative opgave. Her skal klassen finde på en sjov og kreativ måde at formidle Dannebrog himmelfald. Kun kreativiteten og fantasien sætter grænser.

Opgaverne vil blive vurderet af et fagligt dommerpanel. I vurderingen vil der blive lagt vægt på klassens evne til at formidle historie på en original, sjov og oplysende måde, samt klassens tanker bag produktet og elevernes samarbejde.

På www.historiedysten.dk vil der blive lagt yderligere informationer op omkring aflevering af den kreative opgave, som skal være museet i hænde senest mandag d. 30. september.

Vi glæder os til at dyste med jer!